

בעניין:

עטירה על-פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

העותות:

1. הוצאה עיתון "הארץ" בע"מ, ח.פ. 510015449
2. רויטל חובל

ע"י ב"כ עוזי דטל ליבלייך
משרד ליבלייך – מזוז עוזי
מרחוב הנמל 40 ת"א 300 ת"א 61002
טלפון: 03-5442375, פקס: 03-5442370

3. הצלחה – התנועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת (ע"ר 0490902-58)

ע"י ב"כ עוזי אלעד מן (מ.ר. 34720)
מרח' מנחים בגין 7 (קומה 13), רמת גן 52681
טל: 03-6114486, פקס: 03-6114485

- נג"ד -

המשיב:

1. משרד ראש הממשלה
2. שקד פרידריך לבטוב – הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזורח)
רחוב מחל"ל 7 (קומה 1), מעלות דפנה, ירושלים
טלפון 02-6468053, פקס 073-3920000

�טירה מינימלית

[על-פי חוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998]

בית-המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבים למסור לעותרות את יומני ראש הממשלה, בין חודש ינואר 2015 ועד למועד הגשת הבקשה, 31.12.19, תוך פירוט הזמנים המוקדשים להתייעצויות ופגישות של ראש הממשלה בוגע לבדיקות ו/או חקירות שהתקיימו נגדו זאת תוך מתן הפירוט שהתקבש בבקשת העותרת 3 ובפורמט דיגיטלי בר-חישוף. כן מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על מסירת שאר המידע שהתקבש בעתירת העותרת 3 – קרי היומנים הנוספים באותו האופן ובפורמט דיגיטלי (להלן: "המידע המבוקש").

כן מתבקש כב' בית-המשפט לחייב את המשיב בהוצאות העותרות, לרבות שכ"ט עוזי כאמור בהמשך עטירה זו.

ואלו טעמי העטירה:

הצדדים:

1. העותרת 1 – הוצאה עיתון "הארץ" בע"מ – היא מוויל עיתון "הארץ".
2. העותרת 2 – רויטל חובל – עיתונאית אצל העותרת 1.

- .3. העותרת 3 - היא עמותה רשומה בישראל שמספרה 2-049090-58, שנסדה בידי משפטנים בתחילת שנת 2008 ועוסקת רבות בנושא הנגשת מידע וחופש מידע, לרבות מול המשיבים.
- .4. המשיב 1 – משרד ראש הממשלה, מסייע לפעולות ראש הממשלה ומתאם פעולות בין משרדיות בתחוםים שונים, לפי החלטות הממשלה וסדרי העדיפויות שקבע ראש הממשלה.
- .5. המשיבה 2 – הממונה על יישום הוראות חוק חופש המידע אצל המשיב 1.
- .6. עתירה זו מוגשת לטובת קבלת מידע מכח חוק חופש המידע התשנ"ח-1998 (להלן: החוק), על מנת לקבל את יומני ראש הממשלה מחודש ינואר 2015, ועד ליום הגשת הבקשה שהוגשה ביום 31.12.18.

הפניות מטעם העותרת 1 ו-2 לקבלת המידע ומענה המשיבים

- .7. ביום 31.12.18 פנתה העותרת 2 למשיבים בבקשת קבלת המידע המבוקש כפי שモgorד הוא לעיל. הפניה הופנתה אל הגבי איתה טוג, הממונה על חופש המידע במסדרד ראש הממשלה דאז.
- **פניה אל המשיבים מיום 31.12.18 מצ"ב ומסומנת כנספה א'.**
- .8. ביום 19.4.22, **כ-4 חודשים לאחר הגשת הבקשה**, ולאחר שלא נתקבלה תשובה לעניין הבקשה, שלחה שוב העותרת 2 פניה למשיבים.
- **פניה אל המשיבים מיום 22.4.19 מצ"ב ומסומנת כנספה ב'.**
- .9. בימים שלאחר הפניה השנייה של העותרת 2, בשיחה טלפוןנית שהתקיימה בין הצדדים, מסרה המשיבה 2 לעותרת 2 שתחזיר לה בהקדם תשובה לפניה.
- .10. ביום 30.4.19, **לאחר ששוב לא קיבל כל תשובה**, שלחה העותרת 2 אף פניה נוספת למשיבה 2.
- **פניה אל המשיבים מיום 30.4.19 מצ"ב ומסומנת כנספה ג'.**
- .11. למרות כל הניסיונות הניל של העותרת 2, עד ליום זה לא קיבל העותרת את העתק המידע המבוקש, ואף לא תשובה כלשהו לפניותם, גם לא כזאת שמסרבת לתת את המידע המבוקש.
- .12. **התchmodות המשיבים מהעברת המידע חוטאת לתוכית החוק ולשקיפות הנדרשת ובית המשפט הנכבד מתבקש שלא לאפשר זאת.**

פרק עובדתי לעתירה העותרת 3

- .13. ביום 10.1.2018 הגישה העותרת 3 בקשה חופש מידע רוחבית לכל הממוניים על חוק חופש המידע במסדרי הממשלה ובهم גם למשיבה 2, כאמור להלן:
- "לממוניים על חופש המידע במסדרי הממשלה שלום,

מוגשת בזאת בבקשת חופש מידע רוחבית המופנית לכל משרד הממשלה כמפורט להלן. מצורפים תמיד אישור ניהול התקין של החלטה וייפוי כח מתאים. הריני להதחיכיב בשמה של החלטה התנוועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת, לשאת בדמי הטיפול עד לסך של 149 ₪.

ככל שיוון השר אינו מתנהל במשרדים אנה ציינו זאת בחזרה ותוק הפניה למשרד בו מתנהל רישום יומנו של השר ו/או סגן השר ביחס למכלול תפקידיו.

נבקש לקבל את פרטי המידע, המסמכים והנתונים הבאים, ככל שניתן בפורמט דיגיטלי הנitinן לחיפוש:

יוםן ו/או לו"ז השר ו/או סגן השר (במשרדים בהם מכהנים סגני שריהם) וכן לו"ז מנכ"ל המשרד בין התאריכים 1.1.2017 ל 31.12.2017 על פי הפירוט הבא: מועד הפגישה, מקום הפגישה, פירוט המשתתפים בפגישה, נושא הפגישה ומשך הפגישה.

שיםו לב: בעקבות הערות ותכונות חוזרות ונשנות לגבי פורמט מסירה נDIGIsh כי גם ככל שמתבצע ייצוא של הנתונים לאילו או לקובץ בפורמט דיגיטלי המאפשר חיפוש, יש עדין לצוין במפורש באילו שדות נעשו שינויים/תיקונים/מחיקות ומכח איזה חריג בחוק (או חריגים) נעשה כל שינוי וכל מחיקה. ראוי בעיני הצלחה כי בתיאום עם משרד המשפטים ומבקר המדינה יקבע פורמט אחיד ומחייב את הדעת למסירת המידע שכן קיומ אין איחדות באמצעות המידה למסירות מידע גנרי זה".

14. ביום 31.12.2018 הגישה העותרת בקשה חופש מידע רוחבית נוספת לכל הממוני על חוק חופש המידע במשרדי הממשלה ובهم גם למשיבים, כאמור להלן:

לממוני על חופש המידע במשרדי הממשלה שלו,

מוגשת בזאת בקשה חופש מידע רוחנית המופנית לכל משרדי הממשלה כמפורט להלן. מצורפים כתמיד אישור ניהול התקין של הצלחה וייפוי בה מתאים. הריני להתחייב בשמה של הצלחה התנוועה הרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת, לשאת בדמי הטיפול עד לסך של 148 ₪.

ככל שיוון השר אינו מתנהל במשרדים אנה ציינו זאת בחזרה ותוק הפניה למשרד בו מתנהל רישום יומנו של השר ו/או סגן השר ביחס למכלול תפקידיו.

נבקש לקבל את פרטי המידע, המסמכים והנתונים הבאים, ככל שניתן בפורמט דיגיטלי הנitinן לחיפוש:

יוםן ו/או לו"ז השר ו/או סגן השר (במשרדים בהם מכהנים סגני שריהם) וכן לו"ז מנכ"ל המשרד בין התאריכים 1.1.2018 ל 31.12.2018 על פי הפירוט הבא: מועד ומשך הפגישה, מקום הפגישה, פירוט המשתתפים בפגישה, נושא הפגישה ומשך הפגישה. זאת לרבות לו"ז חוויל מפורט.

שיםו לב: בעקבות הערות ותכונות חוזרות ונשנות בשנים קודמות לגבי פורמט המסירה נציג כי גם ככל שמתבצע ייצוא של הנתונים לגילוין או לקובץ בפורמט דיגיטלי המאפשר חיפוש, יש עדין לציין במפורש באילו שדות נועשו שינויים/תיקונים/מחיקות ומכך איזה חריג בחוק (או חרים) נעשה כל שינוי וכל מחיקה. ידוע לנו כי נוהל פרסום יומניים מצוי בשלבי הכנה במשרד המשפטים וראוי עניין הצלחה כי בתיאום עם משרד המשפטים ומזכיר המדינה יקבע פורמט אחיד ומיניח את הדעת למסירתה המידע שכן קיומ אין איחוד באמות המידע למסירת מידע גנרי זה.

באשר לבקשת יומי 2017 שהוגשה ביום 10.1.2018 – ניתנת בזאת התראה אחרונה למי שלא השיב לבקשת להשיב לה עד ליום 10.1.2019 שאם לא כן תפנה הצלחה לערכאות מוסמכות בשל אי המענה.

נודה על אישור קבלת הבקשה ותחילת הטיפול בה בהתאם למועדים הקבועים בדיון.

אני עומד לרשותכם בכל שאלה ו/או הבהרה בטלפון 054-4575220.

בברכה,

אלעד מן, יו"מ"ש הצלחה

- בקשה חופש המידע הראשונה של העותרת 3 מצורפת ומסומנת נספח ד'.
- בקשה חופש המידע השנייה של העותרת 3 מצורפת ומסומנת נספח ה'.

15. על אף תזכורות רבות, בכתב ובטל-פה ושיחות מעקב עם הממוניים השונים על חופש המידע במשרד רה"מ, ועל אף שמעת הגשת הבקשה הראשונה חלפה כשנה ומהצתה ומעט הגשת הבקשה השנייה חלפה יותר ממחצית השנה, טרם מצאו לנכון המש��בים למסור לידי העותרת 3 את המידע המבוקש.

עניןן של העותרות 1 ו 2 במידע המבוקש

16. מעמדן של העותרות ועניןן במידע המבוקש, נגורים מעיסוקו, כמו-גס מזכות הציבור לדעת.
17. העותרת 2 היא עיתונאית אצל העותרת 1, וראה עצמה כמי שモטلت עליה חובה ושליחות, להבינה לידיעת הציבור מידע שיש לציבור תועלת וענין במידעתו - מעוניינת לעשות שימוש במידע המבוקש, לצורך פרסום כתבה בעיתון.

.18. על רקע כל אלה, עומדת התלמידות של המשיבים מהבקשה לגלות את המידע המבוקש, בסתרה להוראות החוק ולתכליתו וכן בגיןו להלכות הידועות בעניין.

.19. בעת"מ (ב"ש) 15-07-58317 **הצלחה - התנוועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת נ' עיריות קריית גת** (פורסם בנהר) נקבע כי עניינים של העותרים במידע המבוקש צריך להיכלל במסגרת השיקולים של המשיבים כשיעור חשוב עת מסרבת הרשות ליתן את המידע המבוקש:

"ענינה של העותרת במידע המבוקש, שהוא כאמור בעל "אינטרס ציבורי כללי" ראוי שישיקל בנסיבות שיקולי המשיבים בהתאם לסעיף 10 לחוק חופש המידע כאשר ישקו סירוב ליתן מידע מכוח סעיפים 8 ו-9 לחוק חופש המידע".

.20. אלא שלאו שיקול לחיוב או שליליה עמד בפני המשיבה אלא שתיקה רൂמתה מהוות סירוב שאין מונמק ועל כן לא רק שאינו יכול לעמוד אלא שהוא הוודה שיש מקום ליתן את המידע הנדרש בבחינות: שתיקה כהודיה.

ענינה הלגיטימי של העותרת 3 במידע ורקע על פעילותה

.21. העותרת 3 היא עמותה רשומה בישראל שמספרה 2-049090-58, שנסדה בידי משפטנים בתחילת שנת 2008. העותרת 3 שמה לעצמה למטרה לפעול להגשמה, קידום, הגברת, הפעלה ויעוד של אכיפה אזרחית והוגנות בתחום הסביבה ואיכות החיים, התרבות, המדע והספורט, זכויות האדם, הטבע ובע"ח, החברה, הכלכלת ושוקי ההון, יחסי העבודה והצרכנות. זאת לרבות לשם פעולה ארגון כהגדתו בחוק תובנות יציגות, תשס"ו-2006 ואו כל דין אחר בתחום הценנות והכלכלה ולרבות קיום פעילותיות משפטיות, אקדמיות, חינוכיות, הסברתיות, מימון ומחקריות בתחום פעילות העותה ולקידום מטרותיה. למידע נוספת פועלות העותרת 3 ראו גם באתר האינטרנט שלה בכתובת: htl.org.il. ובערך הוויקיפדיה שלה (עמותת הצלחה) https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A2%D7%9E%D7%95%D7%AA%D7%AA_%D7%94%D7%A6%D7%9C%D7%97%D7%94

.22. מאז הקמתה, העותרת 3 פועלה ופועלת רבות וברציפות בתחום ההגנה על הציבור בתחום משק וככללה בכלל, בתחום ניירות הערך, הценנות והגבלים העסקים בפרט, לשם שיפור נורמות התחרות, היגייני וההיגניות במשק. בין היתר, בשנים האחרונות התיצבה העותרת **ביבני** ועדות ממשלתיות וציבוריות רבות. העותרת **3** הגישה ניירות עדשה וניתוחים מקצועיים לוועדות רבות ולזרועות שלטון מגוונות, בנושאים שונים בהם היא פועלת.

.23. העותרת 3 פועלה מאוד בתחום חופש המידע ובוקר במושגים לתקינות המינהל ומושגים כלכליים. במשך השנים הגישה בקשות רבות ו掸ונות, שנחשפו בהרחבה בפרסומים פומביים והיה בהם כדי לתרום למידע הנמצא בידי הציבור בתחוםים שונים, כמוerto להלן.

.24. כך למשל, זכתה העותרת 3 להישגים משפטיים באמצעותה להגברת השיקיפות והנגישת מידע הכלול ביוםני בכיריים בשירות הציבור, לציבור הרחב. בשנים האחרונות ניתנו שלושה פסקי דין להם הייתה צד ובמסגרתם הורה בית המשפט על גילוי יומניהם של ראשי רשותות שונים לאחר שאלו סירבו למסור את המידע בעקבות בקשה שהוגשה להם בהתאם להוראות חוק חופש המידע. כך ואו למשל את עת"מ 11259-08-15 **הצלחה** –

התנועה הרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת (ע"ר 580490902) נ' עיריית חיפה ואח' ; עת"מ 15-07-58317 הצלחה – התנועה הרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת נ' עיריית קריית גת, תק-מח 2016(1), עת"מ 15-09-7401 הצלחה – התנועה הרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת (ע"ר - 581717 (24/02/2016) נ' המרכז הרפואי ע"ש שיבא ואח' .

25. באתר "מידע לעם" (הוזמין בקישור להלן – <https://www.odata.org.il/>) – שהעותרת 3 היא בין השותפים בהקמתו והפעלו – פורסמו ופורסםם כל העת יומניהם רבים של גורמי שלטון שונים, נבחרים וממוניים, הזחים למידע שנטבקש מן המשיבים בעתרה דכאן.

26. העותרת 3 פנתה בשנים האחרונות לאחריותו של משרד ממשלה, רשותות מקומיות ומוסדות אזריות, תאגידים סטוטוטוריים, יחידות סמך ורשויות אחריות הכפופות להוראות חוק חופש המידע בבקשתה לפיה נדרש גילוי לו"ז יומן של ראש רשות, נבחרים וממוניים ובعلي תפקיד שונים בהם וכן את תוכן יומן הפגישות והישיבות שקיימו בעלי תפקיד אלו ולרבות פירוט המשתתפים בפגישה, נושא הפגישה ומיקום הפגישה. זאת בהתאם להוראות חוק חופש המידע.

27. לאורך השנים נמסרו לבקשתו ולבקשתו חופש מידע אחרים יומניהם רבים של בעלי תפקיד במגוון רשויות ותפקידים. כך לשם הדוגמה נמסרו יומי המפקחת על הבנקים בبنק ישראל, נגידת בנק ישראל, מנכ"לי משרדים ממשלתיים, שרים וסגני שרים, יו"ר הכנסת, הרבנים הראשיים לישראל, מנהל לשכת ראש הממשלה וראש הסגל שלו, מזכיר הממשלה, מנהלי בתים חולמים ממשלתיים, מהנדסים עיר, ראשי רשויות מקומיות ואזריות, בעלי תפקידים ממשלה דוגמת החשב הכללי במשרד האוצר, הממונה על התקציבים במשרד האוצר, ראש מטה הדיוור הממשלתי וסגנו, יועמ"שitis משרד רה"מ, יו"מ"ש רשות מקראן ישראל, ראש רשות החברות ועוד. כן נמסרו יומי מנכ"ל איגוד הצדREL, מפקד גלי צה"ל, ראש רשות התקשוב, ראש לשכת עורכי הדין, פרקליט המדינה, היועץ המשפטי לממשלה ומשניו, שופטים עליונים, נציג התקנות על הפרקליטות, נציג שירות המדינה, בעלי תפקידים שונים במשרד הבריאות, שגריר ישראל בחו"ם, מנכ"ל מד"א, מפכ"ל המשטרה, יו"מ"ש רשות שדות התעופה, מנכ"ל רשות שדות התעופה, מנכ"ל הרשות לשיקום האסир, מנכ"ל הביטוח הלאומי, סמן"ל משרד התקשורת ועוד רבים.

בימים שנמסרו לעותרת ולאחרים במסגרת בקשה חופש מידע, לרבות יומניהם שנמסרו על ידי המשיבים, ניתן לצפות באתר "מידע לעם" שהעותרת היא אחת מഫולותינו ובקישור :

<https://www.odata.org.il/dataset?q=%D7%99%D7%95%D7%99E%D7%9F>

28. העותרת 3 אף פעילה בתחום התובונות הייצוגיות ולמעשה היא הארגון המוביל והפעיל ביותר בתחום זה. בחודש ספטמבר 2012 הייתה העותרת 3 הארגון הראשון אשר הגיע לתובענה ייצוגית בתחום ניירות הערך ושוק ההון (ת"צ 12-09-2484 הצלחה התנועה הרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת (ע"ר) נ' כהן ואח'). בחודש פברואר 2013 הגישה העותרת 3 את התביעה הראשונה שהוגשה בישראל על ידי ארגון בעילה לפי חוק ההבללים העסקיים בגין נזקי קרTEL בינלאומי נרחב ומשמעותי בתחום הטסטת המטענים (ת"צ 13-02-10538 הצלחה נ' אל-על ואח'). בחודש נובמבר 2013 הגישה העותרת 3 תביעה ייצוגית בגין נזקי קרTEL גלובאלי

لتיאום מחירי פאנלים של מסכי LCD (ת.צ 53990-11-13 הצלחה ני LG ואח'). בבקשת האישור תלולה ועומדת בפניו בבית משפט המחויזי מרכז. כמו כן הגישה העותרת 3 בספטמבר 2015 תובענה ייצוגית בעניין; אפליטית מחירים בעניין מונופול המלט,نشر (ת"צ 6298-09-15 הצלחה ני נשר מפעלי מלט ישראליים בע"מ); ועוד : בינואר 2016 הוגשה על ידה תביעה נגד 15 סוכני אניה בעליות של גבייה עמלות בשיעור העולה על המotor ועמלות נוספות בגין לדין, במסגרת ת"צ 49512-01-16 הצלחה ני אלאלוף, התלי ועומד בפניו בית המשפט המחויזי מרכז ; עוד גילתה העותרת 3 מעורבות בהליך ייצוגי נוספת (בעניין G4S, במסגרת ת"צ 33532-01-12 גולדנברג ני גי פור אס) בהגישה התנגדות להסכם פשרה שאישורו נתבקש באותו הליך. בשל כך הרעה והרצון להתמקד, לא יפורטו מלאו ההליכים שהעותרת 3 מעורבת בהם בהקשר זה.

29. על פעולותיה בתחום התביעות הייצוגיות זכתה העותרת 3 בהכרה בתורמתה לציבור, עת הוענק לה פרס "איש השנה" במשפט התאגידי לשנת 2012, מטעם הקתדרה למושל תאגידי של אוניברסיטת בר אילן.

30. כמו כן זכתה העותרת 3 בשנת 2013 באות "יקיר תובענות ייצוגיות" שהוענק לה במסגרת הכנסת הרביעי לתובענות ייצוגיות של מרכז "הלכה ומעשה".

טיוני העותרות 1 ו 2 והטעמים העומדים בבסיס העתירה

31. אף שכבר נפסק כי אין מבקש המידע חייב לנמק את בקשתו, נסbir למעלה מן הצורך את חשיבות קבלת המידע נושא עתירה זו :

האינטרס הציבורי :

32.1. מדובר במידע שקיים בו עניין ציבורי מובהק. ויודגש – אין המידע נוגע לחיו האישיים וצנעת הפרט של ראש הממשלה. יתרה מזו, מדובר במידע שהוא בתחום מקצוע טהור ולא אמור להיות לגביי شום סודיות.

32.2. הזמןים והשעות בהם מקדיש ראש הממשלה לפגישות והתייעצויות בעניין התקאים והחקירות הפליליים לאורך שנים הם מידע שלציבור עניין רב בו, אין מניעה לחושפו והוא בלבת התכליות של הערכיכים אותם חוק חופש המידע מבקש לקדס.

32.3. שתיקת המשיבות להשיב בנוגע למידע המבוקש, בנסיבות העניין הוא בגדר זלזול של ממש בזכות הקיימות עפ"י החוק.

33. במקרה זה, העניין הציבורי עדיף וגובר על כל טעם – שלא ניתן – לאי-הגיולי. כאמור לעיל, נקודת המוצא היא כי הגיולי עדיף. הערך המגולם בגיולי הוא ערך מועדף ובוודאי שהוא גובר כאשר אי-הגיולי אינו מנומך בפועל.

34. התקשרות מסוימת בעיצוב דעת האזרוח על ידי הנשטו למידע שבעניינו ובכך אפשר לו שキלה ובחירה חופשית תוך כדי ראייה רחבה של כל היבט שאת עניינו האזרוח מבקש לדעת לצרכיו השונים וזאת על מנת לקיים משטר חברותי מותוקן, משל תקין וחירות הביטוי, ב"ש 298/86 ציטרין נ' בית הדין המשמעתי של לשכת עוה"ד פ"ד מא (2) 337, דברי כב' הנשיה (דא) שmag.

- .35 על חשיבות זרימת המידע למימוש המשטר הדמוקרטי, ר' נא את דבריה של כבי הנשאה (דאז) בינייש בבג"ץ 258/07 **ח"כ גלאון נ' ועדת הבדיקה הממשלית לבדיקת אירופי המערכת בלבנון 2006** - זרימת מידע הינה תנאי בלבד לאין לגיבוש דעתות ותנאי שאין בלהטו למימוש המשטר הדמוקרטי.

הזכות לקבלת מידע על פי הדין

- .36 חופש הביטוי, המחייב נגישות מידע ציבורי, הוכר במשפט הישראלי כערך יסוד, הנוצר מערכיה של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית תוך הכרה ש"בלא חופש הביטוי מאבדת הדמוקרטיה את נשמה".
- .37 הזכות לקבלת מידע מרשויות ציבוריות היא זכות חוקית המוצחרת כבר בפתחו של החוק, ומעוגנת בסעיף 1 לו: " לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשויות ציבוריות בהתאם להוראות חוק זה".
- .38 **הנחיית היועם**" מיום 23.8.09 מורה כי בכל, ובמקרים בהם לא מתקימים הסיגים שבחוק, יש להעביר את המידע:
- כל שמדובר בבקשת מידע מוקדמת – המתיחסת לפרקי זמן מוגדר סביר, או לנושא מוגדר ומוקד –
הרי שככלל יש להענות בקשה ולמסור את המידע המבוקש."
- .39 לעניינו, המידע המבוקש אינו מידע החוסה תחת סייגי ס' 9 לחוק, איינו כולל מידע פרטי, הוא ממוקד, ברור ונוגע לנושא מוגדר. על כן, גם על הנחיה זו אין מניעה להעביר את המידע, ויש לעשות זאת.
- .40 כך נקבע גם בעת"מ 15-08-11259 **הצלחה - התנוועה הרצינית לكيיזום חברה כלכלית הוגנת (ע"ר 580490902 נ' עיריית חיפה ואח'** (פורסם בנבו), שם עתרו (וקיבלו) העותרים העתק מימון ראש עיריית חיפה לשנים 2014-2013, וכן את תוכן יומן הפגישות והישיבות של ראש עיריית חיפה דאז, לרבות פירוט המשתתפים, נושא הפגישה, ומיקום הפגישה, תוך מתן שיקול דעת למשיבים לעתירה לחסות מידע מסוים בהתאם להוראות החוק:
- "בהעדר נימוקים של ממש לשילוט חופש המידע וככל שאין חל אחד הסיגים לחובת גילוי המידע שפורטו בחוק, חייבת הרשות למסור לאזרח מידע בעל אופי ציבורי".
- .41 יתרה מכך, העותרים סבורים כי ראוי הוא שהמשיבה תגלה מרצונה את יומן הפגישות של ראש הממשלה וזאת בסיגים הנתונים לה על פי החוק. לעניין גילוי מרצון ר' נא עע"מ 15/2975 **הוצאת עיתון הארץ נ' משרד החוץ** (פורסם בנבו).
- .42 נסיבות דומות לעתירה זו – עע"מ 16/7678 **רביב דרוק נ' הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה** (פורסם בנבו) – שם נתבקשה, בין היתר, המשיבה 2 להעביר לעותרים את התיעוד מימון לשכת ראש הממשלה בנוגע לשיחות טלפון שנייה ראש הממשלה עם ה"ה Sheldon Adleson ועמוסrgb, בעל השיטה והעורך הראשי של העיתון "ישראל היום" (בהתאם). בית המשפט העליון הורה למשיבה 2 ולראש הממשלה למסור את יומני ראיון ראש הממשלה רביב דרוקר, נקבע כך:
- "אמצעי התקשרות ההמוני, על סוגיותם הרבים והמגוונים, הם "כיצר העיר" של העת החדש והזירה העיקרית בחברה דמוקרטית לקיומו של שיח ציבורי בסוגיות המעסיקות את הציבור. כדי לקיים שיח אפקטיבי על ידי התקשרות להשיג מידע מהימן ולהפיצו

לציבור הרחב, ולהציג על סדר היום הציבורי סוגיות המחייבות בירורו ודיון. לשם כך נדרש לעיתים כלי התקשורת לעזרן תחכירים. תחקיר עיתונאי הוא כלי שלא ניתן להפריז בחשיבותו הן באמצעות פיקוח וביקורת על רשות השטון והן באמצעות להשיג מידע וחטיבתו לציבור כבסיס לשיח ציבוררי".

- כבי השופט (כתוארו אז) ריבLIN בע"מ 6013/04 **משרד התחבורה נ' חברת החדשנות הישראלית** [פורסם בנבז] קבע כי האינטראס הראשון אותו נועד להגשים החוק הוא חופש הביטוי זכות הציבור לדעת, זכות המתמשחת בפועל באמצעות כלי התקשורת, דוגמת העותרת:

"חופש המידע נועד להגשים מספר אינטראסים עיקריים. ראש וראשון להם הוא האינטראס בדבר חופש הביטוי זכות הציבור לדעת"

44. זכות חוקית זו מגלמת בחובה עריכים חוקתיים, וחוובת מאין כמותה כדי לאפשר בקרה ציבורית על תקינות פעולות השטון.

45. בקשת העותרים היא לגיטימית וראויה ובעלת חשיבות ציבורית. הזמן אותו השקיע ראש הממשלה בפגישות והתייעצויות בנוגע לעניינים הפליליים שבهم הוא מוטרד (חקירות, מסירת עדות, שימוש וכיוצא"ב) הוא מעוניינו של הציבור ואין כל סיבה אמיתית למנע מהציבור לדעת כמה זמן השקיע ראש הממשלה בפגישות אלו לאורך השנים.

חשיבות חופש המידע וחובת הרשות הציבורית למסור מידע

46. עם חקיקת חוק חופש המידע, עוגנה הזכות לקבלת מידע מרחויות הציבוריות בחוק. סעיף 1 לחוק חופש המידע קובע, כי לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות החוק.

47. הנה כי כן, התקשרות (והעותרות בכלל זה) משמשת כלי חשוב ואפקטיבי למימוש זכותו של הציבור לדעת (ר' נא ע"מ 9135/03 **המועצה להשכלה גבוהה ואח' נ' הוצת עיתון הארץ ואח'** תק-על 2006(1), 697, 698).

48. על חשיבותו של החוק עמד פרופ' זאב סגל, בספרו **זכות לדעת באורח חוק חופש המידע** (2000), בעמוד 14:

"מה יהיה אם מה שאמור להיות. שקייפות חדשה תיווצר אם יופנס החוק על-ידי הציבור; אם יכירו הרשות הציבוריות בכך שנפל דבר בשיטת המשפט והממשלה; אם יתנו בתיהם פרשנות רואה לחופש המידע ולמשמעותו."

49. כב' בית המשפט העליון סיכם את חשיבותה של הזכות לקבל מידע בבג"ץ 2283/07 **פורום משפטי למען ארץ ישראל נ' הוועדה לבחירת שופטים** (פורסם ב"נבו", מקורות השפטו):

"בית משפט זה עמד בפסקתו לא אחת על חשיבותה של הזכות לקבלת מידע בדבר פעילותן של רשותיות ציבוריות בהיותה זכות המשפט ערכיו יסוד שאימצה החברה הישראלית כחברה דמוקרטית. בית המשפט הדגיש בהקשר זה כי **זכות לקבלת מידע מזינה את חופש הביטוי וניזונה ממנו ואף משמשת בפועל לזכותו של הציבור לפפק על תקינות פעולותיהן של הרשותות**. אכן, שורשיה של הזכות לקבלת מידע נטוועים בתפיסה

המאפיינת כל חברה חופשית ולפיה מחזיקה הרשות במידע מטעם הציבור ובאנמונות עברו ואין הוא מוחזק על ידה בקנינה שלה. על כן, יש לכל אחד מן הפרטימ בציבור זכות לקבל מידע הרשות במידע גם אם אין לו אינטראס אישי וושיר בו והרשות תוכל למנוע ממנו את קבלת המידע רק אם קיימים טוביים הצדיקים זאת. הזכות לקבל מידע הוכרה בפסקתו של בית משפט זה משכבר הימים [...] ופסקה זו סללה את הדרך להכרה הסטטוטורית שזכה לה זכות זו במסגרת חוק חוף המידע משנת 1998..." (ההדגשות אינן במקור ט.ל.)

עוד ר' נא דברי כב' השופטת (כתוארה אז) אי' חיות בע"מ 9135/03 המעצה להשכלה גבוהה נ' עיתון הארץ (תק-על 2006(1), 697 :

"שקייפות פעולותיה של רשות השלטון מאפשרת לאזרחים להתחקות אחר פעולות אלה ואחר השיקולים שעמדו בבסיסו ולבסוף, ככל שהדבר דרוש, והוא תרומה מכובעת ל'היגיינה הציבורית' ולשפיר אווכחה של פעולות הרשות בידועה כי פעולותיה ותהליכי קבלת החלטותיה חשובים וскопיים לעון הציבור."

טייעון משפטי משלים מטעם העותרת 3

הזכות לקבל מידע מרשותו של השלטון

51. הזכות לקבל מידע מרשותו של השלטון הינה אחד מיסודותיה של שיטת המלט הדרומית ומחויבת מעצם תפוקdon של רשותו של השלטון בקידומו של האינטראס הציבורי. עמד על כך כבוד השופט שמנג' ברג'ץ 1/81 שירן נ' רשות השידור, פ"ד לה (3) 365 (1982) : 378 .

"שיטת הממשלה הדמוקרטית ניזונה מכך – ואף תלואה בכך – שמן הציבור ואליו תהיה זרימה חופשית של מידע, אשר נסב על הנושאים המרכזיים, המשפיעים על חיי הכלל ועל חיי הפרט."

52. בדומה, ראו גם דברי הנשיא האמריקני לינדון ג'ונסון, בעת שחחתם על חוק חוף המידע הראשון בארצות הברית, בשנת 1966 :

"A democracy works best when the people have all information that the security of the nation permits. No one should be able to pull curtains of secrecy around decisions which can be revealed without injury to the public interest."

ראו כאן : www.gwu.edu/~nsarchiv/nsa/foia/FOIARelease66.pdf. כן ראו : הלל סומר, חוק חוף המידע: הדיון והמציאות, המשפט ח' (2003), 435, 437 .

53. הדברים האמורים נכונים שבעתים בעניין בעל חשיבות ציבורית. במקרה זה דברי הנשיא בייניש ברג'ץ 258/07 ח'כ' זהבה גלאון נ' ועדת הבדיקה הממלכתית לחקירה אירופי המערכת לבנון, פ"ד סב(1) (2007), עמי' 648 :

"עמדנו בדברינו לעיל על חשיבותם הרבה של פומביות הדיון ושל זכות הציבור לדעת. ציינו כי זרימת מידע הינה תנאי בלעדיו אין לגיבוש דעתות ותנאי שאין בלהו לימוש המשטר הדמוקרטי...כך בודאי בהקשר הנדון בפנינו, נוכח החשיבות הלאומית והענין הציבורי הרב שמעוררות הסוגיות הנדונות בפני עצמה וינגראד".

54. הכרתה של שיטת המשפט הישראלית בזכות לקבל מידע מרשות השלטון, הינה גם אחד מיסודות של חובת הרשות השلطונית לה坦הה בשיקיפות במסגרת התפיסה הרואה את הרשות השلطונית כנאמן הציבור. ראו: לעניין זה ע"מ 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' *הוצאת עיתון הארץ*, פ"ד ס(4) 217 (2006) (להלן: "פרשת המועצה להשכלה גבוהה"), עמ' 231:

"...שיקיפות פעולותיה של רשות השולטן מאפשרת לאזרחים להתקקות על פעולות אלה ועל השיקולים שעמדו בבסיסן ולבסוף, ככל שהדבר דרוש, והוא תורמת תרומה מכורעת ל"היגינה הציבורית" ולşıpor איזוaction של פעולות הרשות ביוזעה כי פעולותיה ותהליך קבלת החלטותיה חשובים ומשמעותיים לעין הציבור."

עוד ראו: בג"ץ 1601/90 *שליט נ' פרס*, פ"ד מ(3) 353 (1990), 361 ובג"ץ 5133/06 *התנועה לaicות השלטון בישראל נ' הממונה על השכר והסכמי העבודה* במשרד האוצר (פורסם בנבו) (2008), 10.

55. זכות זו הוכרה גם כנגזרת של הזכות לחופש ביטוי ועל כן הוכר מעמדם של זכות יסוד בשיטת המשפט בישראל. ראו לעניין זה ע"מ המועצה להשכלה גבוהה, עמ' 230:

" הזכות לקבל מידע על פעילותן של רשות ציבוריות היא מאבני היסוד של חברה חופשית. היא נוגעת לעצם קיומו של המשטר הדמוקרטי, היא מזינה את חירות הביטוי וניזונה ממנה, והיא משקפת את התפיסה המשפטית שלפיה הרשות כנאמן הציבור מחויבת לדאג לציבור ולא לעצמה במילוי תפקידיה..."

עוד ראו: בג"ץ 509/80 *ארנון יונס נ' מנכ"ל משרד ראש הממשלה*, פ"ד לה(3) 589 (1981), 594 ובג"ץ 5771/93 *בן ציון ציטרין ואח' נ' שר המשפטים ואח'*, פ"ד מ(1) 661 (1993), 673-674.

56. יש הרואים בה גם כל חשוב ויסודי לביסוסן של פעולות פיקוח ובקרה על ה撼נותן של רשות השולטן היא מהוות אף בסיס ליכולתו של הציבור ליטול חלק בעשייה השلطונית. ראו לעניין זה: אורן גורן, *בתים משפטיים* (תשס"ח), עמ' 62.

חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998

57. עם חקיקת חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998, קיבל הוצאה לקבל מידע מרשות השולטן מעמד חוקי. סעיף 1 לחוק, עיגן בצורה רחבה את משמעותה החוקית של זכות זו כך:

"לכל אזרח ישראלי או תושב הוצאה לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות חוק זה".

58. זכות זו הקבועה בהוראות החוק, מוגמת בתוכה ערכיים חוקתיים ויש בה כדי לאפשר בקרה ציבורית על תקיןות פועלות השלטון. ראו לעניין זה דבריו של כבוד השופט מודריך בת"א 2060/99 **לשכת עורכי הדין נ' שר המשפטים**, פ"מ נ"ח(3), 385 (2000) :

"זו זכות חוקית המוגמת בחובה ערכיים חוקתיים (חופש הביטוי, שוויון, שלטון החוק) והיא חשובה מאיינן כמותה כדי לאפשר בקרה ציבורית על תקיןות פועלות השלטון. על כן נראה לי שהחוק התוחם את גבולה **ציריך להתרפרש על-פי אמות-המידה של פרשנות חוקתית**".

59. כבוד השופט אליו מצא עצמו גם כן על חשיבותה המיידע בטרם נחקק החוק, כאשר בשנת 1993 הדגיש הוא את חשיבותה המיידע לצורך מתן ביקורת על הרשוויות השונות ובתוכן כך להגברת אמון הציבור ברשוויות:

"ביחסים שבין הפרט לבין רשויות השלטון יש להגשה זכות הציבור לדעת חשיבות ראשונה במעלה. בכך תלוי עצם קיומה של ביקורת ציבורית על פועלות הרשוויות, ובקיומה של ביקורת זו מותנה אמון הציבור ברשוויות עצמן. הגשת הזכות הזאת באה ידי ביטוי בשניים: בהחלפת עקרון הפומביות על תוכן החלטותיהן ופועלותיהן של רשויות הציבור ובכבוד גישתם של אמצעי התקשרות למקורות המידע בנושאים שהם מעוניינו של הציבור".

בבג"ץ 5771/93 **ציטרין נ' שר המשפטים**, פ"ד מ"ח(1), 661, פס' 12 לפסק הדין (1993).

60. עם חקיקת חוק חופש המידע החלו פסקי דין לקבוע את גבולותיו, ואילו קבעו פסיקות אלה גם את העקרונות העומדים בבסיסו. אחד מעקרונות בסיסיים אלו כוללת את התפיסה שליפה המידע לא שייך לשולטן, אלא לציבור, ואילו הראשון שומר לאחרון את המידע הזה כנאמן – שכן מדובר בקניינו של הציבור.

"**מידע שרשות הציבור מחזיקה בו אין הוא קניינה של הרשוות. קניינו של הציבור הוא. הרשות מחזיקה בו אך בנאמנות עבור הציבור – עבור הציבור ולמען הציבור – וממילא אסורה היא לנוהג בו דרך בעליים פשוט ירצה אותו מאבותיה.**"

עמ' 8282/02 **הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' מדינת ישראל, משרד מקרקם המדינה**, פס' 6
(פורסם בנובו, 23.11.2003).

61. חשיבותו של המידע לציבור קיבלה הכרה מיוחדת עם חקיקת חופש המידע, ופסיקות מאוחרות יותר עמדו על הקשר הגורדי שבין הזכות למידע לחופש הביטוי. זכות אחת המאפשרת את מימושה של הזכות האחרת ובכך, הופכת לתנאי בלעדיiao. מותך כך, ניתן ללמוד על ההכרה בזכות למידע כזכות חוקתית במדינה דמוקרטית. וכך קבעה כבוד השופט אסתר חיוט (כתוארה דאז):

"**הזכות לקבל מידע על פעילותם של גופי ציבוריות היא מאבני היסוד של חברה חופשית. היא נוגעת לעצם קיומו של המשטר הדמוקרטי, היא מזינה את **חריות הביטוי** וניזונה ממנה, והיא משקפת את התפיסה המשפטית שליפה הרשות **כנאנו הציבור** מחויבת לדאגן לציבור ולא עצמה במילוי תפקידיה [...]** [בבג"ץ 1601/90 שלית נ' פרס, בעמ' 361 הדגיש בית משפט זה את חשיבותו של עקרון חופש המידע מוסיף והוא הפיקוח על תקיןות פועלותיה של הרשות הציבורית, ואומרו: 'העין הציבורית היא לא רק ביטוי לזכות לדעת, אלא גם בבואה לזכות לפיקח']".

עמ' 9135/03 **המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאה עיתון הארץ**, פ"ד ס(4) 217, פס' 8
לפסק הדין (2006) (להלן: "**פרשנות המועצה להשכלה גבוהה**").

62. על חשיבות האפשרות לפקח על הנעשה בשלטון, עמדה גם כב' השופטת נאוה בן אור, עת הדגישה את פסיקותיו של בית המשפט העליון אשר להיות המידע משמעותי לצורכי פיקוח וכן כי המידע שיקץ לציבור – שכן השלטון שומר בעבורו את המידע כאמור (עת"מ 13803-05-15 דר יועץ ניהול ותקציב עירוני בע"מ ואח' נ' **משרד הפנים ואח'**, פס' 8-9 לפסק הדין (פורסם ב公报 (2.8.2015).

63. אשר לתוכליותיו של חוק חופש המידע, עמד בית המשפט על כך כי אלה "לקדם את תרבות השלטון, לפקח על פעילותן של רשותות השלטון, להרתיע מפני עשיית מעשים החורגים מן המותר וממן הרואין, ולהגביר את האמון בהן", וכן כן, "מיימוש של חוק הביטוי וזכות הציבור לדעת" (ע"מ 6013/04 **משרד התעשייה נ' חברות החדשנות הישראלית בע"מ**, פ"ד ס(4) 60, 74 (2006).

64. בית המשפט העליון שב והציג את חשיבותה של חקיקת חוק חופש המידע, אשר לאפשרות האופרטיבית לעשות שימוש אפקטיבי בזכות לחופש המידע. בדברי כב' השופטת ד' ברק-ארז בע"מ 2975/15 **הווצאת עיתון הארץ נ' משרד החוץ** (6.6.2016):

"עם חקיקתו של חוק חופש המידע נפל דבר במשפטנו – הנחת היסוד היא שמידע ציבורי הוא מידע שלציבור יש זכות לקבלו, ואילו אי-הgilio הוא חריג. החריגים עשויים להיות לעיתים נכדים אף וחבים, אולם הם עדין בוגדר חריגים, והנטל להוכחה את תחולתם הוא על הטוען להם. בכך הרחיב החוק את זכות העיון במסמכיו הרשות, שהייתה נתונה לפרט אף טרם חקיקתו, והכיר בזכותו של הפרט לקבל מידע גם כאשר אין לו עניין אישי בו" (ס' 24 לפסק הדין).

65. אחד החידושים החשובים בחקיקת החוק הוא עיגונה של הזכות לקבל מידע גם בנושאים שאינם נוגעים באופן ישיר לבקשת המידע ולא כל חובה מצדו של המבקש להציג בפני הרשות טעם לבקשתו (ראו לעניין זה סעיף 7(א) לחוק).

66. חוק חופש המידע עיגן את זכות העיון הכללית במידע המוחזק על-ידי רשות ציבורית כחלק מתפיסה לפיה המידע המוחזק על-ידי הרשותות מוחזק בנסיבות עברו הציבור ומטעמו, ולפיכך – שיקץ לציבור (דפנה ברק-ארז **משפט מינהלי** כרך א 582 (2010) וע"מ 6013/04 מדינת ישראל - משרד התעשייה נ' חברות החדשנות הישראלית בע"מ). החוק מבוסס על עקרונות זכות הציבור לדעת ועקרון השקיפות כבסיס למשטר דמוקרטי תקין, ותכליתו היא גם לקדם ערכיים חברתיים כגון שוויון, שלטון החוק וכיובוד זכויות האדם (ר' ע"מ 9135/03 **המועצה להשכלה גבוהה נ' עיתון הארץ נ' עיתון הארץ וע"מ 10845/06 שידורי קשת בע"מ נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו**).

67. סעיף 7 לחוק חופש המידע קובע את נוהל הגשת בקשה המידע והטיפול בהן. על פי החוק, היה על המשיבים לתת החלטתם בבקשתה **לא שייחוי** ולא יאוחר מ-30 ימים אלא בנסיבות מיוחדות שלגביהם ייתנו המשיבים הודעה מונומכת. הנה, המשיבים בחרו שלא לפעול על פי חוק, לא נתנו את ההחלטה ו/או התייחסותם במועד הקבוע בחוק ואף לא התייחסו להתראות ותזכורות שנשלחו להם כאמור.

68. המשיבים לא טרחו לתת הودעות מנו מקומות ארכות שנדרשו, ככל שנדרכו. בשנת 2014 סבר המשפט כי לא די בקביעת לוחות הזמנים המוגדרים לمعנה, אלא גם הטיל סנקציות בגין חריגה מהן במסגרת תקנה 6א לתקנות חופש המידע (אגרות), תשנ"ט- 1999 באמצעות ביטול גבייה אגרת טיפול והפקה במקרים של חריגה מהזמינים כאמור. לא די בכך אלא שהמשפט הבHIR כי אי עמידה בזמנים הינה לרבות אי הودעה על ארכות לפי סעיף 7 לחוק.

69. אמנס, מעת כניסה לתפקיד של המשיבה 2, התקיים בין הצדדים (העותרת ווהמעונה החדשה), שייח מתmeshך ועניני בכל הנוגע לסדרי העדיפות של טיפול בבקשת העותרת 3 ומהות הצדדים המעשיים לקידום הטיפול בהן, אך אין בשיח פרקטיק זה כדי להוות יותר על זכות כלשי המוקנית לבקשת ואין בו כדי להפחית מהחשיבות המוטלות על המשיבים מכח הדין.

70. בנוסף, החובה לפעול במהירות וביעילות נובעת גם מחובות ההגינות, הנאמנות והסבירות של הרשות המינימלית שהינה "מן המושכלות הראשונות של מינהל תקין" (יצחק זמיר, *הסמכות המינימלית* - כרך ב' 17) (1996). מועד המענה לבקשת חופש מידע אינו עניין טכני בלבד, אלא הוא שלוב במהותו ותכליתו של החוק וזכות האזרח שעוגנה בחוק. על כך כתב ד"ר הלל סומר:

"בקשה לקבלת מידע צריכה להיענות במהירות, ביעילות, בזול וברוב מוחלט של המקרים (שאינם נכנים לגדרם של הסיגים למסירת מידע על פי החוק), ללא כל עיכוב מיותר המחייב התנצלות עם הרשות ופניה לערכאות. כל הערמה של קשיים על מימוש הזכות לקבלת מידע פוגעת במטרה הדמוקרטית של הזכות. עיכוב בקבלת המידע בזמן אמת מנע מהציבור לגיבש את דעתו במועד לגבי סוגיות אקטואליות. כמו כן, לאור העליות הגבות הרכוכות בפניה לבית המשפט, סיירוב הרשות למסור את המידע מרצונה בחוק, יביא בחלק ניכר מן המקרים לא- מימושה של הזכות לקבלת המידע, גם אם על פי דין היה המבוקש זכאי לקבלו"

(הלל סומר, חוק חופש המידע: הדין והמציאות, *המשפט* ח', 438, 435, תשס"ג)

ובהמשך:

"במקרים רבים, מסכימים נציגי הרשות למסור את המידע (אותו סיירבו למסור קודם לכך) עם הגיעם לדין בבתי המשפט בעתרה למסירת המידע [...] גישה כזו מעידה כי לא היה מקום לאימסרותו של המידע מלבתילה, וכי תקופת הרשות הייתה שה המבקש יתיאש מן הקשיים המעורבים עליו ולא ישקיע את משאבי הזמן והכסף הנিיכרים הכרוכים בפניה לבית המשפט".

(הלל סומר, חוק חופש המידע: דין והמציאות, *המשפט* ח', 445-446, 435, תשס"ג)

71. בתיהם המשפט כבר הדגיש והעירו לא פעם כי יש חשיבות כי הרשות יקפידו על המועדים שבחוק חופש המידע ולא יתישו את המבוקשים באמצעות 'סחבת' במתן תשובות" (עת"מ 36541-12-12 שטנגר נ' ועד מחוז תל-אביב והמרכז של לשכת עורכי הדין בישראל). רק לאחרונה התייחס בית המשפט להתנהלות הרשות

שעה שהן נמנעות מלמסור את המידע ומאלצת לא הצדקה את המבקשים לפניות לערכאות ובכך להכביר רבות הן על המבקשים והן על מערכת המשפט וכך נכתב:

"המשיבים אינם חולקים על חובתם החוקית למסור את המידע ועל כך שרק בעקבות הגשת העתירה האוילו להעביר את החומרים, ואינם מספקים כל סיבה סבירה להתעלמותם מבקשתם המבקשת. טענותם שהעתירה נמחקה בשלבים מוקדמים אינה יכולה לשיער לפסיקת סכום נזק במקרה דנן, שכן העתירה לא הייתה צריכה להיות מוגשת מლכתילה, והוגשה אך ורק בשל התנהלות קלוקלת של המשיבים. מעבר למאיצים שנדרשו מהעותרת כדי לקבל את המגיע לה על פי החוק, הבהיר הדבר על מערכת בתי המשפט, העוסקה ממילא. משכך, בעתיד יוכל ויהיה מקום לשקל פסיקת הוצאות גם לטובת אוצר המדינה".

(עת"מ 17-02-26933 אדם טבע דין י' המשרד להגנת הסביבה)

האיןטרס הציבורי

72. מטרתו של חוק חופש המידע, כפי שהוסבירה בהצעת החוק, היא "לשיער לקידום של ערכאים חברתיים ובהם שוויון, שלטון החוק וכיבוד זכויות האדם, וטאפר גם בקרה טובה יותר של הציבור על מעשי השלטונות". מצב בו הרשות בוחרת לחזור מההוראות המחייבות בחוק ולהימנע מלמסור את המידע שהתבקש, הרי שהוא פוגעת ביכולת הציבור לבקר את מעשי השלטון באמצעות שימוש במידע שהתבקש. דברים ברוח זו עלו גם בע"מ 7024/03 עוז'ד אריה גבע נ' גרמן

"אפשרות הפעלה של ביקורת של ממש לא רק על ידי גופים מקצועיים שמוננו לכך אלא גם על ידי אזרחיה המדינה ותושביה יש בה כדי לגורום לכינונה ולהוותיה של תרבות שלטונית נאותה ולחיזוק אמון הציבור במערכות השלטון שאין מסתיימות החלטותיהם ופועלתן מעין הציבור אלא פועלות בשקיופות מלאה בפניהם"

73. יודגש בהקשר זה מכתבו של עוז'ד שלומי בילבסקי, סגן ראש היחידה לב"כ המשיבים בעת"מ 69970-07-18 בצלחה התנועה הרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת נ' עיריית תל אביב ואחרי המתנהל בבית המשפט המחזוי בתל אביב בעניין יומנו של ראש אגף הנכסים עירייה, בפני כב' השופט ארז יקוואל. במכבת זה מיום 6.9.2017 בעניין יומנו של מהנדס העירייה, נאמר:

"האיןטרס הציבורי שבמסירות יומי נראי העיר הוכר בפסקת בית המשפט כאינטרס ציבורי כללי והטעים לכך ברורים; חיפוי היומניים מאפשרת לציבור לקבל דין וחשבון על פגישותיו של ראש העיר ולודוא שמהלכיו עולמים בקנה אחד עם תפקידו הציבורי. בכך מושגת אחת מתכליותיו העיקריות של החוק.
אנו סבירים שאינטרס זה חל גם על נושא משרה שלטונית אחרים, כדוגמת מהנדס עיר, גם אם אינם נחחי ציבור (ראו פירוט על כך בהמשך)...

"על כך נוסיף, שבפסק דין דרוקר, קבע בית המשפט העליון כאמור לעיל, שהעניין הציבורי משתרע על קשייו של "נושא משרה שלטונית" באשר הוא, ללא אבחנה האם מדובר בנושא משרה שלטונית שנבחר

למשרתו או שמונה לה. ודומה, שאכן קשה להצדיק אבחנה חדה מסווג זה בשעה אף שעובדי ציבור שמנויים לתפקידם מחייבים במשרות שההשפעה שלහן אינה פחותה ממשרויות של נבחרי ציבור וכזה הוא לטענו גם המקור של מהנדס עיר. ואכן, יומנייהם של עובדי ציבור בכיריו נמסרו בעבר מכח החוק, לרבות יומני היועץ המשפטי לממשלה, מנכ"לים של משרדי הממשלה, מנהלי בתים חולמים, מנהלי אגפים ומחלקות בכירים בשירות המדינה ועוד". (ראו במכtab ע"ד בילבסקי בעמ' 1 ו-4).

- מכtabו של ע"ד בילבסקי מיום 6.9.2017 מצורף ומסומן בספרח 2'.

74. אחד החידושים החשובים בחקיקת החוק הוא עיגונה של הזכות לקבל מידע גם בנושאים שאינם נוגעים באופן ישיר לבקשת המידע ולא כל חובה מצדיו של המבקש להציג בפני הרשות טעם לבקשתו (ראו לעניין זה סעיף 7(א) לחוק).

75. ראו למשל דברים ברוח זו, שנאמרו בע"מ 6013/04 **משרד התעשייה נ' חברות החדשנות הישראלית**, שם נקבע כי הנחת המוצא של חוק חופש המידע היא כי חומר המוצי בידי הרשות – חובה על הרשות לגלותו לציבור. גם דוחות פנימיים נדרשים לעבור את "כור ההיתוך של חוק חופש המידע ובכלל זה את דרישת התכליית הרואה ואת דרישת המידתיות. עוד נאמר שם כי מקום בו הדבר אפשרי, על הרשות לסמן ב"עיפרון כחול" את החלקים שלא ניתן לגלוות ולפרסם את הירה.

76. עוד ניתן לציין בהקשר זה את שנקבע בע"מ 7024/03 **אוריה גבע נ' יעל גרמן ואח'**, שם לא התקבלו טענות חיסוי מידע מכח סעיפים 9(ב)(2) ו 9(ב)(4).

77. לעומת זאת, וכי דרישתה של העותרת 3 מהמשיבים קיבל את המידע על אודוט הלו"ז ויומי הפגישות של ראש הממשלה היא דרישה המוגנת היטב לא רק הכללי החל על הלכתי חופש המידע, אלא גם בהראות **كونקרטיות מأت היועץ המשפטי לממשלה**. מושכלות ראשונים הם כי הוראות אלה מחייבות פנימה את כלל רשות השלטון.

78. ביום 23.8.2009 הוציאה מחלוקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים, על דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, חוות-דעת לעניין "בקשות לפי חוק חופש המידע לקבלתلوحות זמנים של שירותי".

79. סעיף 2 לחוות-הדעת קובע באופן שאינו משتمע לשתי פנים:

"כל שמדובר בבקשת ממוקדת – המתיחסת לפרקי זמן מוגדר סביר, או לנושא מוגדר וממוקד – הרי שככל יש להענות לבקשת ולמסור את המידע המבוקש. זאת, תוך בחינה פרטנית של תחולת הסייגים הרלוונטיים המוניים בסעיפים 8 ו-9 לחוק, כפי וככל שהם חלים במקרה הנדון".

80. אם לא די בכל אלו, פניה העותרת 3 ביום 5.7.2018 בתלונה נגד המשיבים על אי מתן המענה לבקשתה בקשר ליום 2017 של ראש הממשלה. ביום 4.3.2019 ניתנה החלטה בתלונה המדוברת بعد עצמה ומורה למשרד רה"מ לתקן את הליקויים נשוא התלונה שנמצא כמפורט – אך אלו לא תוקנו עד למועד זה.

- **הכרעת היחידה הממשלהית לחופש המידע בתלונת העותרת 3 מצורפת ומסומנת נספח ח'.**

סוף דבר וסיכום

81. עתירה זו נתמכת בתצהיריה של העותרת 2 מטעם העותרות 1 ו 2 ובצחירותו של מר בן-ציוון ציטרין מטעם העותרת 3.

82. לעותרות אינטראס לגיטימי בקבלת המידע לידיהם ובהעברתו לידיعت הציבור. במאזן האינטרסים, האינטראס הציבורי לקבالت המידע, גובל על השתייה - הסירוב הגורף של המשיבים מבלי שיינטן טעם לכך. יש לקבל את בקשה העותרות לקבלת פרטי המידע המופיעים בשער העתירה וכמפורט בה ובבקשות המידע שהוגשו, וזאת מכוח הזכות הקנوية להן בחופש המידע, הינה בקשה מבוססת, פשוטה וモבנת מאליה. בקשה זו נתמכת הן בלשון החוק והן ברוחו ותכליתו, והימנעוטם של המשיבים למסור את המידע האמור איננו מעוון באף לא אחד מן החריגים המונגינים בחוק. מכאן ובשים לב גם לנכתב בעתירה ולמבוקש מטעם של העותרות – יש מקום להיעתר לעתירה.

83. לפיכך, מכוח סמכותו של בית המשפט הנכבד הקבועה בסעיף 17 לחוק חופש המידע ובהתאם להוראות סעיף 7(ד) לחוק, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים ליתן מענה מנווק לבקשת העותרות ולמסור את פרטי המידע שנטבקשו לאלאר לידי העותרת

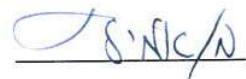
84. אשר על כן ולאור האמור לעיל מתבקש בית-המשפט הנכבד לקבל את העתירה ולהורות למשיב למסור לעותרות את המידע המבוקש. כמו כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאות העותרות ובשכ"ט עו"ד.

85. בנוסף, מתבקש בית המשפט הנכבד לטיל על המשיבים הוצאות משפט לדוגמא – אשר, שיהיה בהן כדי להרטיע את המשיבים מהמשך התנהלותם הבלתי תקינה, שעיה שהם מתעלמים מבקשתם המידע ונמנעים מלמסור החלטתם ו/או את המידע במועדים הקבועים בחוק ובכך לא מותירים לבקשתם ברייה אלא לפנות לערכאות המשפטיות על שלל הטורח, הטרדה והעלויות הכרוכות בכך.

אלעד מון, עו"ד

ב"כ העותרת 3

ט. ליבליך, עו"ד

ב"כ העותרת 1 ו 2